

25. november 2021

Foretræde for Folketingets Retsudvalg vedr. logning

Telebranchen har forståelse for - og anerkender behovet for effektivt at kunne forebygge, bekæmpe og retsforfølge grov kriminalitet og trusler mod statens sikkerhed. EU-domstolen har imidlertid i en række domme slået fast, at registrering og lagring af teledata ikke må overskride det strengt nødvendige og desuden skal være velbegrundet og proportionalt. Det er disse hensyn, der bør varetages i nationale regler vedrørende logning.

Med de foreslåede regler om logning er der tale om dansk enegang i EU. Ingen andre EU-lande har etableret tilsvarende lovgivning. Som det fremgår af lovforslaget, er der med de foreslåede regler en **væsentlig procesrisiko**. Der er således en erkendt og væsentlig risiko for, at reglerne er i strid med EU-retten. Det er afgørende, at der ikke er tvivl om, at de nye regler **overholder EU-retten**, således at regler og it-systemer ikke efterfølgende skal ændres med yderligere omfattende omkostninger til følge.

Der lægges i lovforslaget op til, at loven skal træde i kraft 1. januar 2022. Imidlertid vil eksempelvis målrettet logning tidligst kunne iværksættes hos teleselskaberne 12-15 måneder efter, at reglerne er trådt i kraft, og krav og specifikationer er kendte.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at **implementeringen og ikrafttrædelsen** af enkelte krav og bestemmelser forventes at ske efter regler, der udstedes i bekendtgørelsesform efter lovens ikrafttræden. Det skaber fleksibilitet i implementeringen, men skaber samtidig stor **uforudsigelighed** og **uklarhed** om både krav og implementeringsfrister. Der er derfor behov for, at der i udmøntningen af reglerne er fokus på at sikre klare rammer og rimelige frister for implementeringen af de enkelte krav, og at reglerne derfor udarbejdes i tæt samarbejde med Teleindustrien.

Høje omkostninger til logning

Det er Justitsministeriets vurdering, at lovforslaget om logning vil medføre implementeringsomkostninger for telebranchen på 206 mio. kr. og driftsomkostninger på 107 mio. kr. årligt. Det er telebranchens vurdering, at implementeringsomkostningerne er estimeret mere end 50 mio. kr. for lavt, da dele af lovforslaget ikke var omfattet af AMVAB-målingen.

Lovpligtig logning sker alene af hensyn til samfundets interesse i at bekæmpe og forebygge grov kriminalitet og terror. Imidlertid pålægger det teleselskaberne betydelige byrder og omkostninger til bl.a. udvikling af it-systemer, og derfor bør der etableres lovhjemmel til at sikre **omkostningsdækning** for hele eller dele af teleselskabernes udgifter til at indrette systemer og håndtere målrettet logning. Det gælder for både netværksoperatører og tjenesteudbydere.

På udvalgte områder kan **omkostningerne reduceres væsentligt**, uden at det forringer politiets muligheder for at anvende teledata til bekæmpelse af grov kriminalitet og terror.

- 1. Kravet om CPR-indberetning og brugerregistrering til 118-databasen er unødvendigt og dyrt for selskaberne.** Det foreslåede krav om, at teleselskaberne skal registrere og verificere identitet på abonnenter med CPR kan implementeres i selskabernes forretnings-systemer. Imidlertid gøres det unødvendigt dyrt, når der også indføres pligt til, at samtlige danske teleselskaber (mere end 90 selskaber) skal etablere nye it-systemer til **indberetning** af CPR-nummer og forventet bruger til 118-databasen. Opretholdes CPR-registrering og -verificering, men fjernes kravet om **CPR-indberetning** og **bruger-indberetning til 118-databasen**, vil det reducere de økonomiske byrder betragteligt. Det vil tillige begrænse behandlingen og udvekslingen af fortrolige oplysninger mellem selskaber og myndigheder (dataminimering), og det vil ikke begrænse politiets muligheder for at iværksætte målrettet logning, da politiet med en allerede eksisterende standardfunktion i CPR-registret selv kan koble abonnenten med CPR-nummeret.
- 2. Dyr filtrering af data. Kriminalitetskravet for udlevering af trafikdata bør være ens for alle typer trafikdata.** Lovforslaget medfører, at *logningspligtige* oplysninger skal udleveres til brug i *sager om grov kriminalitet* (strafferamme på minimum tre år), hvorimod de *ikke-logningspligtige* data skal udleveres i *alle sager*. I praksis er udlevering af logningspligtige data og ikke-logningspligtige data lige indgribende og følsomme i forhold til abonnentens adfærd og lokation, og det er derfor ikke proportionalt - og potentielt EU-retsstridig - at der ikke gælder samme kriminalitetskrav ved udlevering. Ved at fastsætte samme kriminalitetskrav for udlevering af logningspligtige data og ikke-logningspligtige data vil man **beskytte borgernes data på en ensartet måde**. Samtidig **fjernes en meget stor økonomisk byrde for teleselskaberne** til at etablere nye it-systemer til filtrering og udlevering af data efter forskellige regler med en kompleksitet, der også medfører en væsentlig forhøjet risiko for fejl.
- 3. Geografisk målrettet logning bør ikke omfatte fastnettelefoni-abonnenter.** Der findes i dag ikke systemer, der kan identificere abonnenter på fastnet og IP-telefoni i de foreslåede geografiske områder på 3x3 km eller "særligt sikringskritiske områder" som f.eks. Nørreport. Det vil udgøre en stor økonomisk byrde for teleselskaberne at etablere nye it-systemer til dette formål (ikke byrdeestimeret i lovforslaget). Fastnettelefoni udgør kun ca. otte procent af alle abonnenter (mobil og fastnet) og er fortsat faldende. Det har således begrænset efterforskningsmæssig værdi at have geografisk målrettet logning af fastnettelefoni og IP-telefoni, det er teknisk vanskeligt at etablere, og det er derfor ikke proportionalt at stille krav om. Efterforskningsmæssigt vil politiet ud fra adresseregistreringerne i 118-databasen kunne få oplyst de fastnetnumre, som er registreret i området og som med forslaget ønskes omfattet af logningspligten (adressebestemt geografisk målrettet logning).